

hèt
boekje

CHIOS

Anneke Kamerling

eiland van mystiek en mastiek

hèt-boekje.nl

Reisgidsen anders verteld!

©1993 Copyright by:

International Text and Translation Services

Julianalaan 54

3851 RD Ermelo

The Netherlands

T: + 31.(0)341.554979

M: + 31.(0)6.22501731

E: anneke@het-boekje.nl

www.het-boekje.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie of microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijfster.

Tekst: Anneke Kamerling

Foto's en illustraties: Anneke Kamerling, Rob Kamerling, Stamatis Yeles, Dennis Granum en Sandy Nieuwenhof

Cover: Sandy Nieuwenhof

ISBN: 978-90-802711-2-8 GEDRUKT

ISBN: 978-94-90845-08-7 E-BOOK

Inhoud

Kaart van het eiland	1
Welkom op Chios	2
Goed om te weten van A tot Z	3
Waar ligt Chios en hoe kom je er?	5
Vervoersmogelijkheden	6
De legende van de naam Chios	8
Chios-stad	9
Plattegrond van Chios-stad	10
Kambochora (de Kambos)	13
Voriochora (het noorden)	17
De legende van de olijfbomen	24
Midden Chios van oost naar west	26
Notiochora (het zuiden)	28
De mastiek	37
De legende van de mastiek	39
Nea Moni en andere kloosters	40
De geschiedenis van Chios	46
Stranden	47
Inousses	49
Psara	50
Sport in het kort	51
Het uitgaansleven	52
Panigiria	53
Eten en drinken	54
Spoedcursus Grieks	56
Van de schrijfster	58
Chios websites	59

Kaart van het eiland

Welkom op Chios

Chios, het eiland van mystiek en mastiek, het geboorte-eiland van Homerus en de thuishaven van enkele, zeer rijke reders. Chios is een afwisselend eiland met mogelijkheden voor iedereen.

Chios-stad, de hoofdstad van het eiland is een levendig plaatsje met een gezellige haven aan de oostkust met uitzicht op Turkije.

Het eiland is onder te verdelen in drie districten: Kambochora (de kambos), Voriochora (het noorden) en Notiochora (het zuiden). Elk district heeft een eigen geschiedenis en cultuur, maar ook landschappelijk gezien zijn deze gebieden zeer verschillend.

De Kambos is een vruchtbaar, vlak gebied ten zuiden van Chios-stad met landhuizen uit de Genuese tijd, te midden van uitgestrekte citrusplantages.

Het zuiden, Notiochora wordt ook wel Mastichora genoemd. Dit is het gebied, waar de wereldberoemde mastiek vandaan komt.

Het noorden van het eiland, Voriochora bestaat uit een ruig berglandschap met kleine, soms verlaten dorpjes. De inwoners van dit gebied leven vooral van landbouw en visserij. Chios heeft verschillende bezienswaardige kloosters. Nea Moni uit 1042, met zijn beroemde mozaïeken en Agia Markella, het klooster van de beschermheilige van het eiland zijn hiervan de meest bekenden.

De geschiedenis van Chios gaat terug tot in de prehistorie. Resten uit de antieke tijd zijn niet veel teruggevonden, maar uit de middeleeuwen zijn hele dorpen goed bewaard gebleven.

Het toerisme is al sinds de 80-er jaren op gang, maar is zeker niet overheersend. De toeristische centra liggen voornamelijk aan de oostkust, in en rond Chios-stad, Karfas en Vrontados. Hier vindt u hotels en appartementen in de klassen A t/m E en verschillende uitgaansmogelijkheden, zoals restaurants, bars, disco's en nachtclubs.

In Karfas, waar zich één van de weinige zandstranden van het eiland bevindt, zijn ook enige watersportmogelijkheden, zoals o.a. windsurfen, waterfietsen en waterskiën.

Chios is een ideaal eiland voor vakantiegangers, die cultuur, natuur en avontuur willen combineren en tegelijkertijd willen genieten van de rust, de originele Griekse sfeer en de gastvrijheid van de vriendelijke bevolking.

Chios-stad

De Kambos is een vruchtbaar gebied, het heeft goede grond en er is voldoende water. Elke plantage heeft een eigen waterput en irrigatiesysteem. Grote, oude waterraden, gemaakt uit hout zijn het bewijs, dat men al vroeg met het irrigeren van dit gebied begonnen is. Tegenwoordig wordt hiervoor meer en meer van modernere methoden gebruik gemaakt.

De citrusplantages spelen nog altijd een belangrijke rol op het eiland. Van ouds worden hier sinaasappels en citroenen verbouwd, maar vooral de Chiotische mandarijnen zijn beroemd! Nog altijd lopen de veerbotten weleens vertraging op, wanneer na de oogst, mandarijnen te koop worden aangeboden aan de haven. De reizigers verlaten de boot om deze overheerlijke vruchten in te slaan en het in- en uitladen van het schip neemt daardoor meer tijd in beslag dan normaal. Behalve sinaasappels, citroenen en mandarijnen worden er ook grapefruits geteeld en tegenwoordig is men bezig met experimenten om uit verschillende vruchten nieuwe vruchtsoorten te kweken. Naast de scheepvaart, de mastiek en het toerisme vormt de teelt van citrusvruchten een belangrijke bron van inkomsten voor de Chioten. Op Chios zijn verschillende producten uit de Kambos te koop, o.a. jam, 'glyko tou koutaliou', geconfitje vruchten, likeuren en natuurlijke limonadesiroop.

Op het landgoed van Citrus Memories (9-11 Argenti straat, Kambos, tel.: (+30) 22710 31513) is een ruimte waar door middel van een moderne dynamische tentoonstelling herinneringen, documenten en historische gegevens van de geschiedenis van de citrusteelt in de Kambos worden getoond. Citrus Memories beschikt over twee boomgaarden en een winkel, waar u allerlei lekkere citrusproducten kunt krijgen. Het landgoed is meestal op weekdagen in de ochtenden open, voor de zekerheid kunt u van tevoren bellen.

In de Kambos ligt ook één van de oudste ouzostokerijen van het eiland, Ouzo Tetteris, Tallaros, Kambos, tel.: (+30) 22710 22006. Misschien kunt u vragen of u het stookproces zou mogen bekijken. Ouzo wordt gestookt uit druiven, waarna voor de speciale smaak o.a. anijs aan de alcohol wordt toegevoegd. In de ouzostokerij maakt men behalve de gewone ouzo ook mastiek-ouzo, mastiek-likeur en de Kambos-mandarijnlikeur.

Maar misschien heeft u liever een fris biertje? Daarvoor kunt u terecht bij de lokale bierbrouwerij Chios beer, Agios Minas 78, Kambos.

Typische Kambos poort

Kambos

Chios bier

Anavatos

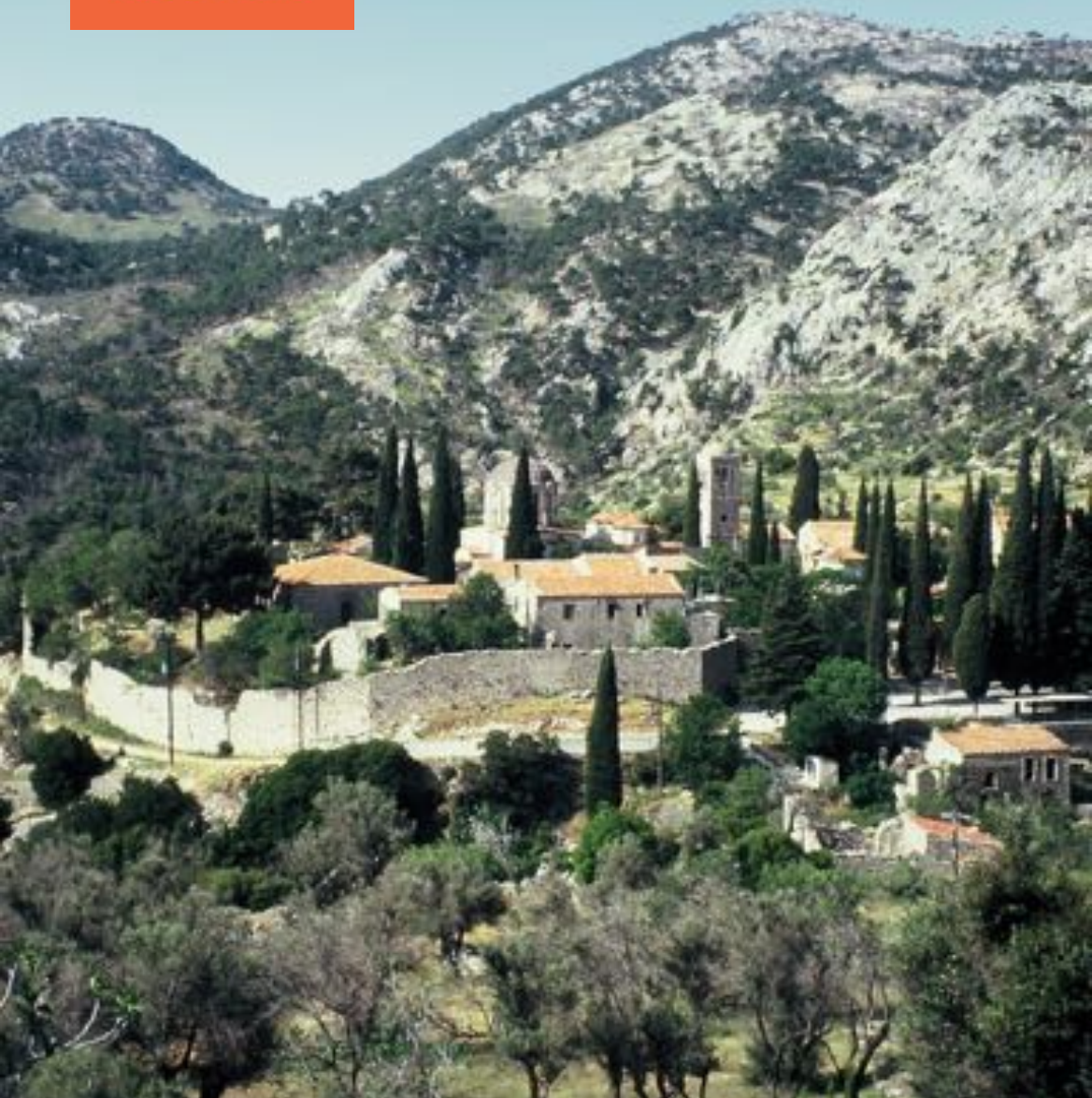
Anavatos betekent zoiets als 'hooggelegen'. Een zeer toepasselijke naam. Het is steil tegen de oostelijke helling van een berg gebouwd en onzichtbaar vanaf zee. De huizen zijn van natuursteen gemaakt, zodat ze van verre bijna niet te onderscheiden zijn van de rots, waarop ze staan. Er was maar één enkele ingang, gelegen aan de noordzijde van het dorp en wanneer u de asfaltweg even wegdenkt, zult u zich kunnen voorstellen, dat dit als verdedigingswerk gebouwde dorp een belangrijke rol gespeeld moet hebben in de Chiotische geschiedenis. Deze manier van bouwen, beschermde de inwoners tegen invallen van bijvoorbeeld piraten en andere ongewenste indringers. Later was het de schuilplaats van duizenden Chioten tijdens de Turkse massacre. Anavatos is niet zomaar van een levendig stadje met een beschermende functie veranderd in het hedendaagse spookstadje. Dit heeft een zeer trieste geschiedenis. Tijdens de Griekse onafhankelijkheidsstrijd van 1822, vluchtten vele mensen uit Chios naar de kloosters om aan de Turkse massacre te ontkomen.

Ook het dorp Anavatos was natuurlijk een goede schuilplaats en duizenden mensen vluchtten hier binnen. De strategische ligging en de dikke verdedigingswallen maakten het voor de Turken een vrijwel onneembare vesting, ware het niet, dat er zich een zeer ongelukkig voorval voordeed. Vooral vrouwen en kinderen waren naar dit plaatsje gevlucht om onder te duiken, terwijl de mannen een bittere strijd voor de vrijheid vochten. Voedsel en drinken werden steeds schaarser in Anavatos, maar niemand mocht het dorp verlaten, want de Turken kwamen, nadat ze het klooster Nea Moni veroverd hadden steeds dichterbij. Eén vrouw was toch uit het dorp vertrokken om voedsel te zoeken. Zij werd overmeesterd door de Turken, die vervolgens probeerden het dorp binnen te dringen. Om aan de Turken te ontkomen, zijn toen duizenden mensen al dansend de afgrond aan de westkant van het dorp ingesprongen.

Mocht u de hele klim naar boven maken, dan zult u zeker een beklemmend gevoel krijgen, wanneer u de geschiedenis tot u door laat dringen terwijl u in de diepte kijkt. Een monument aan het begin van het dorp is opgericht ter ere van de vele slachtoffers die hier gevallen zijn. In 1881 is het dorp nog meer verwoest door de hevige aardbeving. Tegenwoordig heeft dit indrukwekkende spookstadje nog maar een paar inwoners.

Nea Moni en andere kloosters

Nea Moni

De grillige kustlijn van Chios is rijkelijk bedeed met mooie baaien en heerlijke stranden. Veel zandstranden zijn er niet. De meeste stranden van Chios zijn rustige kiezelstranden met koel, helder water.

Het bekendste strand is het populaire zandstrand in Karfas, dat op zo'n 6 km afstand van de stad ligt. Er staan wat bomen, die voor schaduw zorgen. Het strand loopt langzaam af in zee, waardoor het geschikt is voor kleine kinderen. Er zijn ligbedden en parasols te huur en u kunt er windsurfen, waterfietsen en plaatsnemen op een 'banaan' achter een speedboot. Vlak aan het strand staan restaurants en bars, die u van de nodige maaltijden en drankjes kunnen voorzien. Karfas is te bereiken vanuit Chios-stad met zowel de blauwe, als de groene busdienst.

Vrontados heeft een lang, smal kiezelstrand dat pal aan de drukke, doorgaande weg ligt. Het strand van Daskalopetra is rustiger gelegen. Dit strand ligt iets ten noorden van het haventje. Er staan enkele futuristische kleedhokjes, maar verdere faciliteiten zijn er niet. Het water is er fris en helder en het wordt er vrij snel diep. Er zijn verschillende restaurants in de buurt en ook dit strand kunt u per bus bereiken.

Aan de noordkust bij het plaatsje Nagos zijn twee stranden. Het eerste strand ligt in de luwte van de baai met kleine huisjes en twee kafeneia op het strand. Het tweede strand ligt achter de rots met het zo bekende, pittoreske kerkje. Hier vindt u een wat wildere golfslag en het water is er wat kouder. Beide stranden bestaan uit kiezels. U kunt hier met een groene bus komen.

De baai Elinda ligt aan de westkust. Het fijne kiezelstrand ligt beschut in de baai, omsloten door hoge rotsen. Er zijn geen faciliteiten, maar het is er heerlijk rustig. Wat zuidelijker, ook aan de westkust ligt het half uit zand en half uit kiezels bestaande strand van Lithi. Er zijn twee goede visrestaurants vlak bij het strand.

Wanneer u wandelen en zwemmen graag wilt combineren, is het strand van Giali een echte aanrader. In ongeveer een uur wandelt u hier vanuit Avgonima naartoe. De kleine baai ligt aan de westkust. U kunt er goed snorkelen.

Stranden

Karfas

Daskalopetra

Nagos

Elinda

ANDROS
ATHENE
CHIOS
KARPATOS
KYTHIRA
LESBOS
NAXOS
SAMOS
SANTORINI
SKYROS
TINOS

hèt-boekje biedt de meest gedetailleerde reisgidsen over verschillende Griekse vakantiebestemmingen. Deze mooi geïllustreerde gidsen schenken uitgebreid aandacht aan de geschiedenis en vele bezienswaardigheden, maar staan ook stil bij onderwerpen, die meestal weinig of geen aandacht krijgen.

Naast beschrijvingen van bezienswaardigheden, dorpen, lokale gebruiken en tradities, de geschiedenis, legendes en mythologische verhalen, bevatten de gidsen kleine overzichtskarten en plattegronden.

Met behulp van deze reisgidsen komt u op plekken, waar u anders nooit zou komen en leert u het echte Griekenland en zijn bewoners kennen.

De gidsen zijn geschreven door Anneke Kamerling, die jarenlang als destination-developer gewerkt heeft en de ins en outs van de uiteenlopende reisdorpen als geen ander kent. Jaarlijks keert zij terug naar Griekenland en als er iets veranderd is, past zij de informatie in de boekjes meteen aan. Zodoende zijn de gidsen altijd up to date. Op een persoonlijke manier leidt zij u rond op uw vakantiebestemming.

Alle boeken zijn in gedrukte vorm en als ebook leverbaar. De reisgidsen van **hèt-boekje** zullen zeker bijdragen om van uw verblijf in Griekenland een onvergetelijk succes te maken!

Aktuele informatie online: www.het-boekje.nl